

Thema
restaurant

Houd het Eenvoudig

Welkom

Van harte welkom in ons themarestaurant
'HOUD HET EENVOUDIG'.

Graag laten wij u genieten van onze gerechten,
die met zorg en smaak zijn samengesteld. We gebruiken
niet meer ingrediënten dan nodig is.

Onder het motto 'doe meer met minder' gaan we terug
naar de keuken in zijn puurste soort.

We hopen dat u net als wij de smaak te pakken krijgt
van de kunst van het vereenvoudigen!

Menu kaart

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Menu 1

ONTSLAKKEN

Vooraf

Wat is Ontslakken?

In deze tijd is het lastig om concrete bouwprojecten van de grond te krijgen. 'Ontslakken' laat zien dat het anders kan. We hebben een eenvoudige en snelle aanpak voorgekoekt, ontdaan van alle franje van overbodige regels, ingewikkeld beleid en een afwachtende houding. Al 24 gemeenten proeven met plezier van de geneugten van het ontslakken.

Het 'Ontslakken van gebiedsontwikkeling' is onderdeel van de landelijke Actieagenda Bouw, waarin vertegenwoordigers van de branche, de overheid en kennisinstellingen zitting hebben. Het 'ontslakken' staat daarbij onder de bezielende leiding van Friso de Zeeuw, hoogleraar gebiedsontwikkeling TU Delft.

Hoofdgerecht

Waarom kan ik concreet meedoen?

Sinds 2013 helpt een expertteam gemeenten bij hun ontslakkingstraject, onder het motto: 'Andersom werken'. Dat betekent: niet eerst dikke programma's van eisen formuleren. Maar: er is een locatie en er is een initiatiefnemer. Heeft het initiatief toegevoegde waarde voor onze gemeente? Zo ja, hoe brengen we het 'van nul naar eerste paal'?

Het ontslaktraject bevat de volgende ingrediënten:

- Inventarisatie van gemeentelijke regels, beleidsnota's en verordeningen in het fysieke domein. In sommige gemeenten zijn dat meer dan 100 documenten. Vaak met goedbedoeld sectoraal beleid dat bij elkaar opgeteld gebiedsontwikkeling eerder belemmert dan stimuleert. De gemeente voert de inventarisatie zelf uit.
- De inventarisatie wordt vaak gevolgd door een opschoningsactie.
- Parallel aan de inventarisatie wordt het ontslakken in de praktijk gebracht met een pilotproject. Met als doel een initiatief met gezond verstand te bekijken en het vervolgens soepel door de regels heen te loodsen naar een omgevingsvergunning en de concrete uitvoering. Vanuit de vraag: 'willen we het?' En niet vanuit: 'mag het?'
- Het expertteam ondersteunt en verbindt gemeenten en zorgt voor uitwisseling van kennis en ervaringen.

Dessert

Welke pilots zijn er al?

In 2013 verscheen de brochure 'Ontslakken van gebiedsontwikkeling, wenken voor sneller, goedkoper, flexibeler acteren'. Acht gemeenten kregen toen de gelegenheid om samen met het expertteam aan de slag te gaan met de ontslakkingsaanpak. Sindsdien zijn al 24 gemeenten aan het ontslakken. Met heel uiteenlopende pilotprojecten: woningbouwlocaties, binnenstedelijke inbreidingslocaties, bedrijventerreinen, kantoorlocaties, herbestemming, tijdelijke initiatieven etc.

Koffie en Friandises

Wat is het programma voor het komend halfjaar?

Er worden kennisuitwisselingsbijeenkomsten georganiseerd: twee bijeenkomsten voor de aangesloten pilotgemeenten om aanpak, kennis en ervaringen met elkaar te delen.

Verrassing van de kok...

Hoe kan ik meedoen?

Meer informatie over Ontslakken:

www.actieagendabouw.nl/thema/ontslakken-gebiedsontwikkeling/

www.gebiedsontwikkeling.nu/zoeken/?keywords=ontslakken

www.gebiedsontwikkeling.nu/artikel/11599-ontslakken-praktische-zaken

Meer informatie over aanmelding:

Jos Feijtel (secretaris), jos.feijtel@gmail.com, 06-53375733

Wendy de Hoog (projectassistent), info@urbanlab.nu, 06-25146503

Menu 2

BOUWEN OP VERTROUWEN

Vooraf

Wat is Bouwen op Vertrouwen?

De overheid moet een flinke stap terug doen in haar omgang met de gebouwde omgeving en de bouw. Wie kijkt door de bril van sociale media, eigen burgerkracht en een terugtrekkende overheid, ziet meteen legio vragen. Kansen!

Kan dit kleine bouwproject echt niet zonder vergunning of melding? Is bij een aanbouw in een bestaande wijk het oordeel van de burens eigenlijk niet véél belangrijker dan het oordeel van welstand? Is het echt nodig dat de gemeente het ontwerp van de architect naloopt? Is de handhaving in de wijk wel écht gericht op wat de wijkbewoners zelf belangrijk vinden?

*****

Overheid, bedrijven en burgers zijn samen verantwoordelijk voor een leefbare en veilige omgeving. Om daar op een moderne manier samen aan te werken, is vertrouwen in elkaar cruciaal: high trust, high penalty. De overheid moet vraaggericht denken en werken vanuit co-creatie. 'Zorgen voor' verandert in 'zorgen dat'.

Dat raakt het hele beleid voor de openbare ruimte. Van bouw en milieu tot detailhandel en APV. Van het omgevings- of bestemmingsplan (hoeveel regels zetten we daarin?) via de vergunning (hoe zwaar toetsen we vooraf?) en het bouwtoezicht (gaan we overdoen wat marktpartijen ook al doen?) tot de handhaving (welke prioriteiten kies je en hoe kun je omgaan met co-makership?).

Zo'n verandering kan geen enkele speler alléén bereiken. Dat lukt alleen als alle partijen samen veranderen. Gemeente, provincie, Rijk, private partijen, burgers. Dit is een diepgaande verandering van het overheidsoptreden in de gebouwde omgeving.

*****

14 gemeenten en 3 rijksdepartementen hebben samen een 'Doorbraakgroep' geformeerd om deze verandering op gang te brengen.

Deelnemers: Rotterdam, Eindhoven, Delft, Haarlem, Zoetermeer, Leidschendam-Voorburg, Westland, Amersfoort, Almere, Deventer, Den Haag, Schijndel, Lansingerland, Hoorn en de ministeries BZK, EZ, IenM.

De provincie Zuid-Holland oriënteert zich op deelname.

Hoofdgerecht

Waarom kan ik concreet meedoen?

De Doorbraakgroep 'Bouwen op Vertrouwen' zorgt dat er partijen zijn die (in eerste instantie op kleine schaal) praktijkervaring opdoen met vernieuwingen die de gewenste richting op gaan. Vernieuwingen waaraan nu wordt gewerkt, gaan onder andere over het beheer van een afgeronde woonwijk, over het actiever benutten van de professionaliteit van architecten, over het bieden van meer ruimte aan woningcorporaties, over een nieuwe manier van handhaven en over het beter inschakelen van private partijen bij het garanderen van bouwkwiteit.

Dessert

Welke pilots zijn er al?

Wie wil meedoen, kan op de volgende sporen meekijken of instappen:

- Het nieuwe beheren
- Architect aan zet
- Vergunningeninnovatie
- Handhaving Nieuwe Stijl
- Private borging van gebouwkwiteit

Koffie en Friandises

Wat is het programma voor het komend halfjaar?

- 5 doorbraakgroepsbijeenkomsten (ambtelijk en landelijk)
- Bestuurderssymposium 'Doorbraak in dienstverlening' eind 2014 in Maastricht

Verrassing van de kok...

Hoe kan ik meedoen?

Gemeenten die willen meedoen, kunnen dat op twee manieren:

- In de eerste ring als uitvoerder van een eigen pilot project.
- In de tweede ring als toeschouwer-evaluator die met de uitkomst aan de slag gaat.

*****

Meer informatie over Bouwen op Vertrouwen:
www.doorbraakindienstverlening.nl

De (digitale) innovatiebeurs publieke sector:
www.innovatiebeurspubliekesector.nl/

*****

Contactpersonen:

Henk Duinkerken, puur1co@gmail.com, 06-52094038
Eric Loe, eloe@counterpart.nl, 06-22374062

Menu 3

NU AL EENVOUDIG BETER

Vooraf

Wat is Nu al Eenvoudig Beter?

Het Rijk verandert samen met provincies, gemeenten, bedrijven en maatschappelijke organisaties het omgevingsrecht. In juni 2014 heeft de minister van Infrastructuur en Milieu een wetsvoorstel voor de Omgevingswet naar de Tweede Kamer gestuurd. Het duurt nog even voordat de Omgevingswet in werking treedt. Daar hoeft u niet op te wachten. De Omgevingswet brengt namelijk ook een heel andere manier van werken en opdoen en delen van kennis met zich mee. Op basis van de huidige wetgeving kan nu al in de geest van de Omgevingswet worden gewerkt. Dat gebeurt ook, via het praktijkprogramma Nu al Eenvoudig Beter.

Zo kunt u bij juridische barrières via de Crisis- en herstelwet werken met de instrumenten van de Omgevingswet. De Crisis- en herstelwet biedt namelijk de mogelijkheid om bij wijze van experiment van wetten af te wijken. Zo kunt u het gedachtegoed van de Omgevingswet nu al in de praktijk brengen.

Hoofdgerecht

Waarom kan ik concreet meedoen?

- Voorbeelden van overheden die werken in de geest van de Omgevingswet: www.nualeenvoudigbeter.nl en goedopgelost.overheid.nl
- Bij de pilots Omgevingsvisie en Snellere en Betere Besluitvorming bieden experts gerichte ondersteuning aan
- Jaarlijks reikt Minister Schultz de Nu al Eenvoudig Beter-trofee uit aan het door bestuurders zelf gekozen meest inspirerende project
- Experimenten Crisis- en herstelwet, op basis waarvan afgeweken mag worden van huidige regelgeving
- Via Nu al Eenvoudig Beter op excursie: www.platform31.nl/nual en www.landwerk.nl/nual

Dessert

Welke pilots zijn er al?

- **Pilots Snellere en Betere Besluitvorming**
Een ruimtelijke opgave kan al gauw knap ingewikkeld worden. U kunt hulp krijgen van een ervaringsdeskundige. Info: <https://omgevingswet.pleio.nl/pages/view/23373412/pilotprojecten-snellere-en-beter>
- **Pilots Omgevingsvisie**
De omgevingsvisie is – als opvolger van de structuurvisie – hét strategisch instrumentarium dat afzonderlijke beleidsdocumenten op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, verkeer, natuur en cultuurhistorie overbodig maakt. U kunt, met een team van experts, nu al een omgevingsvisie opstellen.

Info: omgevingswet.pleio.nl/file/download/26442062

- **Experimenten omgevingsplan (Crisis- en herstelwet)**
Via de Crisis- en herstelwet kan uw gemeente nu al experimenteren met het omgevingsplan. Zo kunt u de Wro voor deze experimenten breed toepassen. Dat betekent dat u een plan voor de fysieke leefomgeving kunt maken, dat meer bevat dan ruimtelijke aspecten. Alle verordeningen voor de fysieke omgeving kunnen er integraal onderdeel van uitmaken, onderzoek kan gefaseerd plaats vinden en de grondexploitatie hoeft niet vooraf geheel rond te zijn. De reguliere geldingsduur van het bestemmingsplan geldt niet.
Info: postbus.CHW@minienm.nl

- **Experimenten gebiedsontwikkeling (Crisis- en herstelwet)**
Veel gemeenten hebben een gebied dat 'op slot zit' (bijvoorbeeld een verouderd bedrijventerrein). De Crisis- en herstelwet biedt gemeenten en provincies nieuwe mogelijkheden om projecten vlot te trekken met het instrument 'ontwikkelingsgebieden'. U kunt bijvoorbeeld actief ingrijpen op ruimtelijk en planologisch vlak. Deze gebieden profiteren ook van de vereenvoudiging in het bestuursprocesrecht uit de Crisis- en herstelwet. Zo moet de bestuursrechter binnen zes maanden uitspraak doen op een beroepschrift.
Info: postbus.CHW@minienm.nl

Koffie en Friandises

Wat is het programma voor het komend halfjaar?

- 6 regiobijeenkomsten in de maanden september en oktober 2014
- 6 excursies Nu al Eenvoudig Beter, najaar 2014
- 1 oktober 2014: uiterste datum indiening projecten Crisis- en herstelwet 10^e tranche
- Najaar 2014 landelijke bijeenkomst Crisis- en herstelwet rond het 100^e experiment
- 4 december 2014: bijeenkomst Omgevingswet voor wethouders, gedeputeerden en waterschapbestuurders

Verrassing van de kok...

Hoe kan ik meedoen?

Meer informatie over Nu al Eenvoudig Beter: www.nualeenvoudigbeter.nl
postbus.eenvoudigbeter@minienm.nl
projectleider: Lennert Goemans, 06-52595427

Meer informatie over de Crisis- en herstelwet: postbus.CHW@minienm.nl
projectleider: Monique Arnolds, 06-52595077

Menu 4

VLOT TREKKEN VAN BOUWPROJECTEN

Vooraf

Wat is Vlot trekken van Bouwprojecten?

Vlot trekken/versnellen van bouwprojecten is gericht op het in beweging krijgen van moeizame of vastlopende, bestaande projecten van locatie- en gebiedsontwikkeling door heel Nederland. Bouwend Nederland en VNO-NCW hebben dit initiatief genomen, samen met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Watertorenberaad. Het Watertorenberaad voert uit, Bouwend Nederland verzorgt het secretariaat en de aanmeldingen.

Het Watertorenberaad zoekt al een aantal jaren naar nieuwe wegen voor gebiedsontwikkeling. Overheid en bedrijfsleven werken hierin samen. In het Watertorenberaad wordt denken en doen gecombineerd en stellen deelnemers hun eigen praktijkkennis ter beschikking. Pilots worden samen opgezet om toepassingen uit te testen.

Het expertteam Vlot trekken van het Watertorenberaad voert de pilots uit, met deelneming van het Rijk. Sinds 2012 zijn al over 60 tot 70 bouwprojecten door heel Nederland adviezen uitgebracht. Ook zijn er 5 regio-specifieke rapporten over projectoverstijgende onderwerpen uitgebracht.

Hoofdgerecht

Waarom kan ik concreet meedoen?

Het Vlot trekken-proces bevat een aantal stappen die deels op het individuele project zijn gericht en deels projectoverstijgend zijn. De stappen zijn:

- Informatieverzameling/deskresearch per project, resulterend in een eerste analyse van het expertteam Vlot trekken Watertorenberaad.
- Expertteam interviewt per project ondernemer(s) en door hen meegevraagde partijen.
- Expertteam maakt analyse van kansen en knelpunten.
- Brede brainstormsessie met gezamenlijke ondernemers en experts Watertorenberaad, waardoor ondernemers ook van elkaars problemen leren.
- Individuele raadpleging en overleg met de gemeente(n) waar het project in gelegen is.
- Eventueel werksessie met gemeenten en provincie onder leiding van het expertteam Vlot trekken over de relatie projecten-gemeenten en kansen en knelpunten daarbij.
- Output: een individueel maatwerkadvies per project en waar relevant een projectoverstijgend advies per regio/provincie.

Dessert

Welke pilots zijn er al?

Er zijn inmiddels 10 provincies aan bod gekomen. In Noord-Holland zijn twee rondes gehouden. Momenteel loopt het traject specifiek in Zuid-Holland.

De projecten zijn zeer uiteenlopend. Het kan gaan om woningbouwlocaties, binnenstedelijke inbreidingslocaties, bedrijventerreinen, kantoorlocaties, vaak een combinatie van functies, kenmerkend voor gebiedsontwikkelingen. Daarnaast lopen er ad hoc individuele vragen over losse projecten.

Koffie en Friandises

Wat is het programma voor het komend halfjaar?

- Bouwend Nederland organiseert in Limburg, Noord-Brabant en Zeeland masterclasses voor wethouders. Het expertteam Vlot trekken van het Watertorenberaad licht het programma Vlot trekken/versnellen van bouwprojecten toe.
- Het expertteam is bereid ook bij andere kennisuitwisselingsbijeenkomsten inbreng te leveren.
- In de loop van 2014 wordt het traject in Zuid-Holland afgerond.
- Komend halfjaar wordt in een compacte rapportage alle project-overstijgende kennis beschikbaar gesteld aan ondernemers en gemeenten.
- Er vindt een verdiepingssessie plaats met directeurs/ bestuurders van de leden van het Watertorenberaad.
- In overleg met het Rijk wordt een expertteam Vlot trekken-Ontslakken voorbereid. Zo kunnen ondernemers en gemeenten de komende jaren op meer permanente basis met projecten komen.

Verrassing van de kok...

Hoe kan ik meedoen?

Meer informatie over Vlot trekken:

www.bouwendnederland.nl en www.watertorenberaad.nl

Meer informatie over aanmelding:

Mathieu van Rooij, Bouwend Nederland, 079-3252103, m.vanrooij@bouwendnederland.nl

Of de organisatie van het Watertorenberaad:

Antoinette van Heijningen, Urbancore, 06-34195665, info@urbancore.nl

Ewoud Dekker, Ecorys, ewoud.dekker@ecorys.com
Damo Holt, Rebel, damo.holt@rebelgroup.com

Menu 5

H-TEAM

Vooraf

Wat is het H-Team?

Het Herbestemmingsteam (H-Team) is een onafhankelijk adviesorgaan dat kwesties agendeert die herbestemming bevorderen. Tegen de achtergrond van een groeiende leegstand pleit het H-Team in de eerste plaats voor herbestemming van karakteristiek vastgoed. Het H-team bestaat uit Duco Stadig (voorzitter), Jean Baptiste Benraad, Arno Boon, Frits van Dongen, Helen van Duin, Wessel de Jonge, Marinke Steenhuis en Rudy Stroink.

Gemeenten hebben een belangrijke spelfunctie in de transitie van een samenleving die zich focuste op nieuwbouw, naar een samenleving die zich richt op hergebruik van bestaand vastgoed. Gemeenten kunnen veranderingen die deze transitie ondersteunen – zoals verruiming van de termijn voor tijdelijk gebruik, actualisatie van bouwregelgeving, flexibilisering van bestemmingsplannen – de ruimte geven. Daarnaast staan zij voor de taak om een toelatingsplanologie die door het aanbod werd gedreven, om te buigen naar een ruimtelijke ordening waarin de vraag centraal staat. Marktpartijen en gemeenten moeten de handen ineenslaan. Zo krijgen burgers en ondernemers nieuwe kansen en oude panden een tweede leven. Dat is niet alleen economisch slim, maar ook duurzaam. En men kan zelfs een drieslag slaan als het ook nog karakteristiek vastgoed betreft waar mensen van houden.

Het H-Team roept gemeenten op om:

- Initiatiefnemers van herbestemmingen te omarmen als ankers voor kwaliteit in het ruimtelijk en sociaal domein.
- Afstoot en herbestemming van maatschappelijk vastgoed door de eigen gemeente te beschouwen als een leerproces om de eigen organisatie te richten naar de nieuwe realiteit van leegstand en herbestemming.
- Herbestemmingsprojecten niet langer te zien als losse incidenten, maar te plaatsen binnen een ruimtelijke visie op de toekomst van de gemeente.

Hoofdgerecht

Waarom kan ik concreet meedoen?

Het H-Team wil de komende maanden gesprekspartner zijn voor wethouders die staan voor herbestemming van karakteristiek vastgoed en die willen verkennen hoe zij hun organisatie daarin kunnen meenemen. Afhankelijk van het aantal aanmeldingen wordt een werkvorm gekozen, variërend van individuele gesprekken of een intervisiebijeenkomst tot een educatieve excursie.

Dessert

Welke pilots zijn er al?

U kunt hier kennismaken met de visie en inzet van het H-Team: www.herbestemming.nu/h-team

Het H-Team wordt als onafhankelijk adviesorgaan gefaciliteerd door het herbestemmingsprogramma van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Alle initiatieven vanuit het H-Team en/of dit programma zijn te vinden op:

- www.kennisbankherbestemming.nu: Verzamelpunt van alle kennis die de afgelopen jaren is opgebouwd rond herbestemming van karakteristiek vastgoed. U vindt hier onder andere een digitaal 'gemeentedossier' over de rol en aanpak van gemeenten bij herbestemming met praktische instrumenten en achtergrondinformatie.
- www.herbestemming.nu: Online magazine voor de gemeenschap van private, publieke en particuliere partijen die zich inzetten voor herbestemming van karakteristiek vastgoed.

Koffie en Friandises

Wat is het programma voor het komend halfjaar?

Eind 2014 eindigt de formele termijn van het H-Team. Tot die tijd zult u het H-Team voor en achter de schermen tegenkomen om het pad voor herbestemming te effenen. Het H-Team heeft de afgelopen drie jaar een forse bijdrage geleverd aan het terugdringen van regelgeving om ruimte te scheppen voor herbestemming. Zo is onder meer hard gewerkt aan het Bouwbesluit en de Wet permanent maken Crisis- en herstelwet. Aan de ene kant zet het H-Team onderwerpen op de agenda. Anderzijds zoekt het ook de dialoog met bijvoorbeeld jongere generaties. De confrontatie van gevestigde kennis met onbevangen vernieuwingsdrang is heel inspirerend.

Verrassing van de kok...

Hoe kan ik meedoen?

Wilt u gebruikmaken van het aanbod van het H-Team om uw gesprekspartner te zijn? U kunt zich dan aanmelden bij het secretariaat via info@herbestemming.nu of 033-4217685.